

Olv.: Iz 8,23b - 9,3 – 1Kor 1,10-13.17 – Mt 4,12-23

### ***KOZMA IMRE OH ATYA SZENTMISÉJÉRŐL***

#### ***Szentmise bevezetése***

A nép, amely sötétségben jár, nagy fényességet lát. Kedves Testvérek! Ezen a mai vasárnapon ezzel a fényel kell foglalkoznunk, melyet állítólag mi fölfedeztünk. A mennyek országa elközelgett, a mennyek országa itt van, a mennyek országa bennetek van. Látjuk a fényt? Annyi a fény, amennyi bennünk van. Akiben van világosság, az ismeri a fénynek áldott hatalmát. Mindenesetre most önmagunkba nézünk, és az a fény igazít el bennünket, amely bennünk van. Próbáljunk valamilyen módon kikerülni abból a sötétségből, amely nap mint nap nyomaszt bennünket. A külső sötétség a belső sötétség. De reménykedünk.

#### ***Szentbeszéd***

Kedves Testvérek! Elnézést kérek, hogyha a hangom nem elegendő ahhoz, hogy eljusson mindenkire. De jó lenne, ha mindenkit tudna az ember megszólítani, különösen ezen a mai vasárnapon, amikor Jézus Krisztus ezzel az örömhírral áll elő: térjete meg, mert elközelgett a mennyek országa! Kedves Testvérek, Jézus Krisztus igehirdetésének a központi gondolatával szembesülünk, hiszen Jézus Krisztus azért jött, hogy megalapítsa, létrehozza a mennyek országát itt a földön.

Azért szerepel ez a megszólítás így, hogy mennyek országa, mert Máté evangéliumából való ez a részlet, Máté pedig a zsidóságról megtért keresztényeknek írta az evangéliumát, és a zsidók Isten nevét nem ejtették ki tiszteletből, áhítatból. Meg mindenképpen, amikor az ember az Istenhez méri magát, ha ez valódi mérés, akkor az embernek éppen elegendő oka van az alázatra az Istennel kapcsolatban. Mindenesetre a mennyek országa kifejezés, Isten országa kifejezést jelenti, és Jézus Krisztus ezt az országot hozta létre ezen a földön.

Ez a megváltásnak a gyümölcse, az új lehetőségnek a kerete, és mi ebben az Isten országában élünk. Úgyhogy ebben a világban élünk, de nem ennek a világnak élünk, hanem jó esetben azok az igazságok határozzák meg a gondolkodásunkat, cselekedeteinket, amelyek ennek az országnak az igazságai. Ezek az igazságok messze vannak a föld igazságaitól, viszont ahhoz, hogy az ember úgy tudjon élni ebben a földi világban, amelynek az egyik legnagyobb gondja, hogy miképpen tud az ember úgy élni emberhez méltóan ebben a világban, hogy hűséges marad, sőt ezek az értékek, az Isten országának az értékei határozzák meg a gondolkodását, cselekedeteit. Ezek nélkül az értékek nélkül nem lehet beszélni sem lelki megújulásról, sem társadalmi megújulásról, sem új világról.

Megpróbálom ezen a mai vasárnapon ennek az országnak az üzenetét összefoglalni a Testvérek számára, hiszen ezt az országot mi nem várjuk, mi ebben az országban élünk, a keresztség révén ennek az országnak lettünk a polgárai. Rajtunk múlik, hiszen ez az idő, ami a mi a földi életünknek az ideje, ez a tanúságtevés kevés ideje, pontosan az Isten országáról. Mintegy ajándékot adunk embertársainknak akkor, amikor sikerül az Isten országának a titkát valamiképpen megsejtenni embertársainkkal. Természetesen ez csak akkor lehetséges, ha mi valóban ennek az országnak a polgárai vagyunk.

Egy kicsit megpróbálom az erőmet összeszedni, egész héten ágyat nyomtam, talán azért még a gondolataimat sikerül. Ha kell, akkor van itt egy jegyzet is, amit írtam, hogy el tudjam mondani, amit fontosnak tartok.

Kedves jó Testvérek, az hallottuk az Evangéliumban, hogy Jézus a pogányok Galileájában hirdette Isten országának az örömhírét. Hétszáz évvel ezt megelőzően az asszírok Izraelnek az északi részét egyszerűen rabságba hurcolták. Hétszáz esztendő telt el azóta, és a próféta, aki az olvasmány üzenetét is tolmácsolta nekünk, Izaiás próféta. Az Isten szabaddá tette újra az ő népét, véget vetett a rabságuknak. És Jézus majdnemhogy azt mondhatnám, hogy hétszáz éves évforduló után áll elő azzal az üzenettel, amely üzenet az akkori népnek nagy vigasztalás volt. Hiszen ez azt jelentette, hogy az Isten kezében hordozza az övéit, az Isten akkor sem felejt el a népét, amikor rabságban van, amikor bajban van. Az Isten az övéihez mindig hűséges.

Ez a vasárnap tehát egy sajátos igazsággal szembesít bennünket, az Isten országának az igazságával. Testvérek, mindenképpen egységben kell látnunk az üzenetet, hogy értsük, hogy mire szólít fel bennünket ma Jézus Krisztus. Ugye a karácsonyi ünnepkörben a világ rendjének a megoldását kínálta föl az Isten. Aztán múlt vasárnap a világ bűnével szembesültünk: Isten báránya, aki elveszi a világ bűneit. A világ bűnének a végtelen mélységével találkozunk nap mint nap, hiszen a világ bűne a gyűlölködés, a gyűlölet. Az Isten pedig a béke Istene, a szeretet Istene. Tehát akkor, amikor Jézus elkezd az ő működését, akkor minden gyűlölködést meg akar állítani, mert az emberek csak szeretetben tudnak élni, szeretetben egymással, szeretetben Istennel. És ezen a mai vasárnapon a krisztusi program áll előttünk. Ez a mi életprogramunk, ez az az üzenet, hogy az ember az Istenhez tartozik, mert istenarcú lény, és ezáltal az ember minden embernek testvére, mert minden ember az Isten képére és hasonlatosságára teremtetett. Végeredményben ez az egyetlen igazság elegendő lehet ahhoz, hogy mi új életet kezdjünk.

Jézusnak az igehirdetésében új elem a „térjete meg”. Korábban, Keresztelő Jánost megelőző időben nem találkoztunk ezzel a felszólítással: térjete meg! Mert a természetes emberi gondolkodás az, hogy az ember összetartozik a másik emberrel. Márpedig ha ez így van, akkor magától értetődő, hogy mindent megteszünk azért, hogy egymás életét boldogabbá, gazdagabbá, szebbé tegyük. Tehát valamiképpen az isteni gondolkodásban nincs helye a gyűlöletnek. De hát itt van, itt van a gyűlölet, nap mint nap tapasztaljuk, miképpen rombolják emberek emberi kapcsolataink, szeretetkapcsolataink világát.

Térjete meg, változtassátok meg gondolkodásotokat, és itt egy rendkívül fontos elemmel kell szembesülnünk. Annak, hogy az ember megtérjen, egyetlen feltétele van, a változni akarás kérdése. Akar-e az ember változni? És ennek feltétele a kockázatvállalás, valamit el kell hagyni, ez kockázatokkal jár, és valami újat el kell fogadni, ami ugyancsak kockázatokkal jár. Tehát a megtérésnek konkrét, reális feltételei vannak. Hallottuk a mai Evangéliumban, Jézus találkozott egyszerű emberekkel, akik a halászmesterséget folytatták, és amikor Jézus megszólítja őket, akkor ezek az emberek, ahogy hallottuk, mindenüket otthagyták. A második meghívási mozzanat esetében még azt is hallottuk, otthagyták az apjukat is, vagyis nemcsak a foglalkozásuknak fordítottak hátat, hanem még a családtagjaikkal való kapcsolatuk is teljes egészében megváltozott. Mekkora kockázat! Mindenüket elhagyták és követték őt.

Egyébként Péter meg is kérdezte: mi lesz a jutalmunk? Hát ez nagyon gyarló emberi gondolkodás, de egy égi választ kapott Péter, és kap mindegyikünk az Istentől akkor, amikor vállalja a kockázatot annak érdekében, hogy új életet éljen, annak érdekében, hogy valóban az értékek határozzák meg az életünket. Mi lesz a jutalmunk? Péter azért kapott választ, egy nagyon egyszerű emberi választ: hozzám tartozol. Hát akarunk ennél több választ? Hiszen minden változtatás azt jelenti, hogy az ember keresi a fogódzópontokat, hogy emberhez méltó életet élhessen. Nagy kockázat kell ahhoz, hogy az ember mindazt, ami addig az életét kitette, az mögötte legyen abban a reményben, hogy az új valóban új lehetőséget is teremtsen, jobbat. És van-e ennél jobb, van-e ennél több a mi emberi életünkben, mint amikor elmondhatjuk azt, hogy összetartozunk? Van-e ennél nagyobb bizonyosság, van-e nagyobb biztosítás a mi emberi életünkben, mint az, hogy összetartozunk?

Hogy aztán mennyire szilárd ez a kapcsolat, mennyire igazi ez a kapcsolat, az teljes egészében rajtunk múlik, mert az igazság pontosan azt jelenti, hogy az ember hűséges a kapcsolataihoz. Testvérek, ez az első mozzanat, amivel szembesül az ember. Ahhoz, hogy az ember új életet tudjon élni, ahhoz vállalnia kell ezt a kockázatot, hogy valamit el kell hagynia ahhoz, hogy valami új határozza meg az életét, ami pedig reményszerű, mert egyetlen biztosítéka van, hogy összetartozunk. Mekkora ajándék, ha az ember képes erre az összetartozásra, képes arra a hűségre, ami nélkülözhetetlenül fontos ahhoz, hogy kiteljesedjen az életünk, mint új lehetőség.

És akkor, Testvérek, amikor halljuk ezt a krisztusi üzenetet: elközelgett hozzátok a mennyek országa, térjete meg, akkor ezt ebben a perspektívában kell látnunk. És bizony ezen a vasárnapon erre kell gondolnunk, hogy ez az Isten országa, ez a mennyek országa, ez titok, titokzatos ország. Annyi mindent hallottunk ezzel kapcsolatosan egyházi életünk során, hitbéli élettörténetünk során, hogy mit jelent ebben a világban az Isten országához tartozni, nem ismételgetem ezt.

Viszont arra érdemes odafigyelni, hogy honnan táplálkozik – a mai fogalmat használom – ez a koncepció, honnan táplálkozik ez az isteni gondolat. Az ókori keleti vallásokban a királyisten gondolat mindegyik esetben szerepel. Ez azt jelenti, hogy az ókori emberek gondolkodásában az evilági hatalmasoknak, abban az időben így mondták, a királyoknak, szent értékekre van szükségük ahhoz, hogy méltók legyenek az istenkirálysághoz. Testvérek, itt van az egész üzenetnek a szíve! Ahogy mondom, az ókori keleti vallásokban az istenkirály gondolata, az magától értetődő, és ez azért fontos nekik – bölcsőbbek voltak nálunk, azt hiszem –, hogy szent értékeket hozzanak el a földi királyoknak. Hiszen a felfogásuk szerint a földi királyok csak akkor méltók a feladatok végzésére, ha szent értékek birtokában vannak. Szent értékeket pedig az ember az istenkirálytól kaphat. És a szent értékek lényege miben áll? Abban, hogy Isten az élet ura, és mindenkinek, aki bármilyen lehetőséghez jut az értékek világában az élet során, azokat az értékeket kell megjelenítenie a mindennapjaiban, emberekkel, az alattvalókkal való kapcsolatában, amely értékeket ő a fölötté lévő királytól mintegy ajándékképpen kapott. Ezeket az értékeket kell a mindennapok világában megjeleníteni az alattvalók életében és mindennapjaiban. Nagyon egyszerűen ennyit jelent: felelősség az emberek életéért. Minden királynak, minden vezetőnek ez az Istentől rendelt feladata. Az ókori népek ezt tökéletesen látták.

Na most ennek a – ha szabad így mondani – modellnek a nyomán már láthatjuk azt, mit jelentett Izraelben a királyság és mit jelent a mi mindennapjainkban a Krisztus-királyság, mert hiszen erről van szó. Az Isten országa nem más, mint Krisztus királysága. Egy pillanatra menjünk vissza az ószövetségi megvalósulásához ennek a gondolatnak. Az Ószövetség királya Jahve, a zsidóság királya Isten, akinek a nevét ki sem mondja a zsidó ember, mert akkora hálával, köszönettel van irányában, aki az élet szerzője, aki a Gondviselő, aki az életének az ura. Izrael királyai azokkal a szent értékekkel kell, hogy rendelkezzenek, amelyek Jahvénak, a zsidóság mindenható királyának az értékei.

Oly sokat beszéltünk erről Advent során a karácsonyi ünnepkörben, hogy mit jelent az, hogy az Isten a szeretet Istene, az hogy értünk van. Hát erről szól az egész Ószövetség, értik-e az emberek, hogy az Isten a Teremtő, a Gondviselő, a szerető Isten, Aki értük van. És ennek az újszövetségi megvalósulása Jézus Krisztus életében kézzelfogható, Aki értünk lett emberré, Aki szeretetből lett értünk emberré és szeretetből halt meg értünk. És ezzel Ő a mindenség királya, mert annak van hatalma egyedül ezen a földön isteni értelemben, akinek az életét a szeretettel mérik. Jézus ezért a mindenség Királya, mert nemcsak hogy értünk emberré lett, hanem a tanítómesterünk, a példaképünk, a szeretete által pedig az életünk szerzője. Ez a Krisztus-királyság központi gondolata, a mennyek országának a titka, az Isten országának a titka, és mi ehhez az országhoz tartozunk.

Egyről nem szabad elfeledkezni, mert ez az Isten országa itt van, mint a magban, a földbe vetett magban a jövő. Ahogy ezt a Bibliában nem egyszer így aposztrofálják, teszik érthetővé számunkra, hogy Isten eljegyezte magát Jézus Krisztusban a világgal. Ő a vőlegény és mi vagyunk a menyasszony. Azt a boldog pillanatot akarja kifejezni, amikor egymásra találunk, amikor emberek egymásra találhatnak. És bizony nekünk akkor, amikor erről az Isten országáról gondolkodunk, Krisztus királyságáról gondolkodunk, akkor, Testvérek, erre kell gondolni, az időfaktorra. Arra kell gondolni, hogy már itt van, de ez a mostani idő még nem a beteljesedésnek az ideje, ez a tanúságtétel ideje, ez az Egyház ideje. Különösen most, amikor annyi gondunk van, különösen itt Európában, a haldokló keresztény Európában, akkor bizony ennek az Isten országának az üzenete ma a mi számunkra az, amit olyan gyönyörűen fogalmazott meg a 38-as Eucharisztikus Kongresszusnak a himnusza: „Krisztus kenyér s bor színében Úr s Király a föld felett, forrassz egyé békességben minden népet s nemzetet”. Testvérek, ez az Egyház ideje, ez nem a beteljesedés. Isten országa itt van, Isten országa bennünk van, csak idő függvényeképpen bontakozik ki, ezért beszél a Biblia úgy erről az Isten országáról, mint a magvetés. Aztán ötvenszeres, hatvanszoros, hetvenszeres, százszoros termést hoz. Vagy beszél róla a Biblia úgy, mint a magról, amit elvetnek és egyszer csak azt látjuk, hogy élet támad belőle és lassan bontakozik ki, fa lesz belőle, az ágai között madarak élnek, otthon lesz minden ember számára, jó esetben.

Testvérek! Isten országa itt van, térjete meg! Azok az értékek, amik Jézus Krisztus értékei, amely értékek által Jézus Krisztus a mindenség Királya. Nem rivalizál Krisztus senkivel, nem kell senki evilági hatalmasságnak Krisztustól félnie. Isten országa itt van. Hogy milyen a kiteljesedése, milyen az Egyháznak a helytállása – mert ez az Egyház ideje, az Isten országa ideje az Egyház ideje –, a világnak a jövője ezen múlik, hogy ezekből az isteni értékekből él-e, azokból az értékekből, amely értékeket az ókor népei jobban értettek, jobban átértékelték, mint mi. Mi egy kicsit úgy gondoljuk, hogy többre jutottunk már, felnőttebbekké lettünk, függetleníjtük magunkat az Istentől is. Vigyázat! Vigyázat, az Istentől szabadult ember vesszőfutasának vagyunk a mindennapokban a tanúi, és bizony sok okunk van az aggodalomra, meg félelemre. Egyetlen kapaszkodónk van, Testvérek. Tartozhatunk az Istenhez, tartozhatunk Jézus Krisztushoz, Aki azért lett értünk emberré, hogy megalapítsa, létrehozza ebben a világban a mennyek országát. Jézus Krisztus azt várja tőlünk, és ha őszinték vagyunk, a világ is ezt várja tőlünk, hogy ezeknek az értékeknek üzenete legyen minden ember számára. Ezért nem szabad nekünk belemenni semmifajta méltatlan veszekedésbe, méltatlan erőfitogtatásba, méltatlan kivagyiságba. Jézus Krisztus a példa, Jézus Krisztus a Mester, és hozta el hozzánk az igazságot. Mi az igazság, ki az igazság? Az Isten. Isten az igazság, az Egyház igazsága az Isten, az Egyház igazsága a szeretet, vagy semmi.

Ezen a mai vasárnapon kérjük a Jóistent, hogy valóban ennek a titoknak a mélységéből, az Isten országa titkának a mélységéből valamit megértsünk és meg tudjuk jeleníteni elsősorban egyéni életünkben. Mert az Isten országa nem hatalommal jön el, nem fegyverekkel jön el, az Isten országa önmagunk legyőzésével érkezik ide ebbe a világba, vagy sose érkezik ide. Jézus Krisztussal ideérkezett, az Egyház küldetése ennek a krisztusi műnek a folytatása. Ez a mai vasárnap ezt a gyönyörű perspektívát vetíti elénk, ebbe a nagy, átláthatatlan sötétségbe a fényt. Nagy fényességet lát mindaz, aki Istenhez tartozik, és az élet a fény szülötte.

+ *A M E N* +

### *Szentmise befejezése*

Kedves Testvérek! Ma egészen másképp imádkozzuk a hitvallásunkat. Mindenesetre ezen a mai napon ez különös és sok kegyelmet hordozó imádságunkká váljon.

+ *Á L D Á S* +